

Redaksjonelt

I dette nummeret av *Tidsskrift for kulturforskning* har redaksjonen gleden av å introdusere leserne for et klassisk kulturhistorisk tema, nemlig følelsenes historie. På mange måter kan man si at dette emnet har stått på den kulturhistoriske dagsorden så lenge man har snakket om kulturhistorie som en særlig måte å skrive historie på. Men hvordan gripe denne dimensjonen ved menneskets liv og historie? Det er nesten like problematisk og uregjerlig som følelsene selv. En vei er å gå språklig til verks slik Ellen Krefting gjør i artikkelen "Følsomhet og opplysning. Omkring sensibilitetsbegrepet i *Encyklopedien*". En annen vei er å lete med lys og lykt i allerede etablert kildemateriale slik Liv Emma Thorsen gjør i artikkelen "Glad i dyr? En diskusjon av dyriske følelser og følende dyr". Ved å velge en litt annen inngang til den gamle bondekulturen - som følsomhet og følelser overfor dyr - kan en muligens komme på sporet av hvordan følelser generelt er blitt artikulert i en kultur som kanskje mer var preget av taushet og nonverbal kommunikasjon enn klart uttalte ytringer?

Når det er snakk om følelser, er det nesten umulig å komme utenom kjærligheten, og i dette nummeret er det to artikler som tar for seg dette emnet. Kari Telste er opptatt av hva som var styrende for valg av ektefeller på 1700-tallet, fornuft eller følelser? Ved å se på Ludvig Holbergs tekster både i komedien og lovskrifter samt rettssaker fra den norske bondestanden, viser hun de endringene som fant sted mot slutten av hundreåret. Bjørn H.S. Kristiansen forteller i sin artikkel historien om Lise Lachmann og hennes to ekteskap hvorav det siste endte som en ulykkelig kjærlighetsaffære.

Redaksjonen kan også friste med et bokessay om *Fruentimmerets Ven* en veiledning som kom ut for over to hundre år siden, skrevet av Pierre-Joseph Boudier. Hvilke råd han ga 1700-tallets overklassekvinner, finner leserne til slutt i nummeret.

Som en siste bemerkning er det interessant å merke seg at et nummer om følelser på mange måter også ble et nummer om 1700-tallet. Dette er det århundret som fra et historisk faglig ståsted mer er blitt karakterisert som fornuftens og rasjonalitetens århundre enn følelsenes. Går man imidlertid kulturhistorisk til verks, ser det ut som om dette bildet må nyanseres betraktelig, da det virker som om det er spenningen og motsetningene mellom fornuft og følelser som er fremtredende.